

**UCHWAŁA Nr XXXIX/262/2017
Rady Miejskiej w Biskupcu
z dnia 28.12.2017r**

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Biskupiec na lata 2018 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2017 r. poz.1875) oraz art. 6 ust.2, pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz. U. z 2015 r. poz.1390)

Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Biskupiec na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

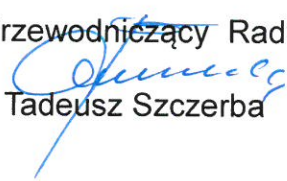
Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Biskupca.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018r.

Przewodniczący Rady

Tadeusz Szczerba

Załącznik do Uchwały Nr XXXIX/262/2017
Rady Miejskiej w Biskupcu
z dnia 28.12.2017r

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY BISKUPIEC
na lata 2018 - 2020**

Biskupiec 2017

I. WSTĘP

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego została zobowiązana na mocy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest dążenie do zmniejszenia skali zjawiska i skutków przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Biskupiec. Program zakłada również ochronę osób doświadczających przemocy poprzez działania interdyscyplinarne i edukacyjne jak również oddziaływania korekcyjno - edukacyjne i interwencyjne wobec osób stosujących przemoc. Działania profilaktyczne będą stanowiły znaczący element programu w zamierzeniu, których ma podnieść się poziom wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy.

Przemoc zgodnie z definicją to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Przemoc przybiera różne formy, które powodują cierpienie psychiczne jak i fizyczne u osoby jej doświadczającej.

Przemoc fizyczna – narusza nietykalność fizyczną powodując uszkodzenia ciała lub niesie takie ryzyko.

Przemoc psychiczna – narusza godność osobistą, zawiera przymus i groźby tj. obrażanie, wyzywanie, szantażowanie, grożenie.

Przemoc seksualna – narusza intymność drugiej osoby wbrew jej woli.

Przemoc ekonomiczna – narusza własność drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własność, pozbawienie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są one zaspokajane.

W przemoc uwikłana jest cała rodzina dlatego tak ważne są działania interdyscyplinarne wobec osoby doświadczające przemocy, osoby stosującej przemoc jak również świadków.

Trudność w pracy z rodziną, w której występuje przemoc wynika z jej faz, które przebiegają w cyklu. Pierwszą fazę charakteryzuje pojawianie się coraz więcej sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się drażliwa, spięta, poirytowana – to faza narastania napięcia. W drugiej fazie zwanej fazą ostrej przemocy – napięcie narastające w osobie stosującej przemoc znajduje upust. Zachowania przemocowe bywają gwałtowne i nieobliczalne. Po fazie ostrej przemocy przychodzi faza miesiąca miodowego, w której osoba stosująca przemoc „rozładowała” swoje emocje, zmienia swoje zachowanie. Przeprasza osobę

doznającą przemocy, obiecuje, że nie dojdzie do podobnych sytuacji. Właśnie ta faza ma duży wpływ na zachowanie osoby doznającej przemocy, daje złudzenie nadziei, że sprawca zmieni się, przez co nadal tkwi w związku przemocowym. Często będąc w tej fazie osoba doznająca przemocy wycofuje się z podjętych działań, broni sprawcę.

Zjawisko przemocy w rodzinie stało się problemem społecznym z uwagi na jego rozmiar i szkodliwe skutki. Dlatego też wymaga się podejmowania wszechstronnych działań w celu ograniczenia jego skali.

Z badań przeprowadzonych dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez TNS OBOP w 2010r nt. „ Diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i wobec mężczyzn” wynika, że 45% ogółu badanej populacji to osoby, które mieszkają lub w przeszłości mieszkaly w gospodarstwie domowym, w którym dochodzi lub dochodziło do przemocy w rodzinie. Do bycia osobą doświadczającą przemocy w rodzinie przyznało się 34% badanej populacji, natomiast do bycia sprawcą 17%. Prowadzone badania dowodzą również że znaczny procent, bo około połowy respondentów miało kontakt w swoim życiu ze zjawiskiem przemocy – było osoba doświadczającą przemocy, osobą stosującą przemoc lub świadkiem zachowań przemocowych wobec innej osoby.

Powyższe dane mają swoje odzwierciedlenie w statystykach Ośrodka Wsparcia Rodziny znajdującego się w strukturze MOPS w Biskupcu.

Tabela nr 1. Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie w odniesieniu do ogółu osób korzystających z pomocy w Ośrodku Wsparcia Rodziny

L.P	Rok	Liczba osób doświadczających przemocy	Ogólna liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia	Udział osób doświadczających przemocy w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia
1	2014	96	492	19,50%
2	2015	106	557	19,00%
3	2016	193	696	27,70%

Przedstawione dane wykazują tendencję wzrostową i stanowią znaczny procent ogółu zgłaszających się po pomoc i wsparcie.

Wzrost liczby osób doświadczających przemocy może świadczyć iż podejmowane działania profilaktyczne trafiają do świadomości lokalnej. Osoby wiedzą gdzie szukać pomocy, jak również chętniej z tej pomocy korzystają. Preferowane jest zatem podejmowanie działań

uświadamiających szkodliwość zjawiska przemocy w aspekcie rodzinnym i społecznym, w celu zapobiegania zachowaniom agresywnym w środowisku rodzinnym.

Znaczące działanie w tym procesie mają służby, których ustawowym obowiązkiem jest wdrażanie procedury Niebieskiej Karty. Zauważono tendencję wzrostową przy wdrażaniu procedury Niebieskiej Karty, co może świadczyć o zwiększeniu się wiedzy na temat zjawiska, jak również czujności służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Dane przekazane przez Komisariat Policji świadczą, że interwencje domowe zakończone sporządzeniem formularza Niebieskiej Karty stanowią znaczny procent ogółu interwencji i wykazują tendencję wzrostową. Przetawia się to następująco: w roku 2014 na ogólną liczbę interwencji domowych tj. 392 – 6,63% zakończonych zostało sporządzeniem Niebieskiej Karty. W roku 2015 na ogólną liczbę interwencji tj. 344 – 30,81% zakończonych wdrożeniem procedury, natomiast 2016r na 375 interwencji 52,8% zakończonych zostało wdrożeniem procedury. Nadal wiodącą instytucją w procedurze Niebieskiej Karty pozostaje Komisariat Policji w Biskupcu, obrazuje to tabela nr2. Zatem istotnym wydaje się podejmowanie działań w zakresie organizowania szkoleń nt wdrażania procedury Niebieskiej Karty przez instytucje ustawowo do tego zobowiązane.

Tabela nr 2. Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty przez instytucje ustawowo do tego zobowiązane

L.P	Instytucje	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2014	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2015	Liczba założonych Niebieskich Kart w roku 2016
1	Komisariat Policji	18	98	195
2	MOPS	7	8	1
3	GKRPA	0	0	0
4	Oświata	0	0	1
5	Ochrona Zdrowia	1	0	1
6	Ogółem	26	106	198

II. Założenia programu

Prowadzone analizy i doświadczenia pozwoliły na wyodrębnienie istotnych problemów omawianego zjawiska. Zostały one sprecyzowane w formie celów i działań programu, do realizacji których zaangażowane zostaną lokalne podmioty, na które nałożony jest obowiązek zapobiegania przemocy w rodzinie.

Realizacja programu koncentruje się na trzech obszarach działań:

- działania profilaktyczne – diagnozujące, informacyjne, edukacyjne

- działania wspierające i terapeutyczne kierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz działania korekcyjno – edukacyjne kierowane do osób stosujących przemoc
- działania interwencyjno - pomocowe kierowane do osób doświadczających przemocy oraz działania pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc

Adresaci programu

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w tym dzieci, małżonkowie/partnerzy, osoby starsze, osoby niepełnosprawne)
- osoby stosujące przemoc
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc (członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, członkowie grup roboczych, pracownicy oświaty, pracownicy ochrony zdrowia, pracownicy MOPS, asystenci rodziny, funkcjonariusze Komisariatu Policji, członkowie GKRPA, pracownicy Sądu Rejonowego, duchowni)
- społeczność lokalna

Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Urząd Miasta i Gminy, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Klub Integracji Społecznej, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświaty i ochrony zdrowia.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875)
2. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r (Dz.U.z 2015 r. poz. 1390)
3. Ustawy z dnia 26.10.1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz.487 z późn. zm)
4. Ustawy z dnia 12.03.2004 r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769z późn.zm)

Program jest skorelowany z następującymi dokumentami:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biskupiec do roku 2020
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Biskupiec
3. Strategia Polityki Społecznej województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2020
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020

III. Cele i działania programu

CEL GŁÓWNY – zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie

CEL 1. Zdobywanie wiedzy na temat rozmiarów zjawiska i dynamiki przemocy w rodzinie na terenie gminy Biskupiec

Działania:

1. Opracowanie diagnozy na temat rozmiarów i dynamiki zjawiska przemocy na terenie Gminy Biskupiec, z podziałem na osoby doświadczające przemocy i osoby stosujące przemoc
2. Badania istniejącej infrastruktury instytucji służb i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy
3. Zbieranie informacji nt. potrzeb szkoleniowych dla instytucji pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Biskupcu
- Urząd Miasta
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświatowe

CEL 2. Podnoszenie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy oraz działania informacyjne o dostępnych formach pomocy i wsparcia

Działania:

1. Rozpowszechnienie w środowisku lokalnym informacji o instytucjach i możliwościach skorzystania z pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy poprzez przygotowanie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia na terenie Gminy
2. Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy oraz propagujących pozytywne postawy dla uczniów, rodziców oraz rady pedagogicznej
3. Inicjowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców na rzecz rodzin zagrożonych przemocą
4. Włączenie się w lokalne kampanie propagujące pozytywne zachowania

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji W Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Urząd Miasta
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświatowe
- Lokalne media
- Sąd Rejonowy w Biskupcu

CEL 3. Podniesienie poziomu i jakości oddziaływań pomocowych służb zajmujących się przemocą w rodzinie**Działania:**

1. Organizowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (członków GZI oraz członków grup roboczych, funkcjonariuszy policji, pracowników pomocy społecznej, pracowników oświaty, pracowników ochrony zdrowia, członków GKRPA, kuratorów sądowych)
2. Rozpowszechnienie pakietów szkoleniowych dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Podmioty realizujące:

- Urząd Miasta
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji W Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

CEL 4. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc**Działania:**

1. Udzielanie osobą doświadczającym przemocy specjalistycznego poradnictwa, w szczególności, prawnego, psychologicznego, psychoterapeutycznego, oraz pracy socjalnej na bazie MOPS w Biskupcu
2. Inicjowanie działań mających na celu tworzenie grup edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy oraz grup samopomocowych
3. Możliwość zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie schronienia w ramach Powiatowych Punktów Interwencji Kryzysowej lub w innych specjalistycznych ośrodkach wsparcia

4. Inicjowanie działań mających na celu pomoc osobą dotkniętym przemocą w rodzinie w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy
5. Objęcie wsparciem i pomocą dzieci z rodzin doświadczających przemocy w ramach funkcjonujących dziecięco - młodzieżowych grup profilaktyczno – edukacyjnych
6. Wdrażanie usług asystenta rodziny umożliwiających zapobieganie i eliminację dysfunkcji rodziny
7. Oddziaływania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
 - b) inicjowanie interwencji w rodzinie w przypadku podejrzenia przemocy
 - c) tworzenie grup roboczych w celu opracowywania i realizacji planu pomocy rodzinie w sytuacji podejrzenia występowania przemocy

Podmioty realizujące:

- Samorząd Gminy
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Biskupcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie
- Placówki Ochrony Zdrowia
- Placówki Oświaty
- Lokalne media

CEL 5. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Działania:

1. Wdrażanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie
2. Udzielanie osobom stosującym przemoc w rodzinie specjalistycznego poradnictwa głównie psychologicznego i psychoterapeutycznego na bazie MOPS
3. Udzielanie osobom stosującym przemoc w rodzinie pomocy w zakresie podjęcia leczenia odwykowego

Podmioty realizujące:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu
- Komisariat Policji w Biskupcu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rejonowy w Biskupcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie

IV. Przewidywane efekty programu

1. Zwiększenie społecznej wrażliwości na zjawisko przemocy
2. Wzrost dostępności oddziaływań pomocowych i terapeutycznych dla rodzin uwikłanych w przemoc
3. Wzrost kompetencji osób pomagających rodzinom uwikłanym w przemoc
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie

V. Źródła finansowania programu

1. Środki własne Gminy
2. Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy
3. Środki z funduszy pomocowych
4. Środki z Funduszu Alkoholowego dot. rodzin z problemem alkoholowym, w których występuje podejrzenie stosowania przemocy

VI. Wdrożenie oraz monitorowanie programu

Za wdrożenie programu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Ośrodek Wsparcia Rodziny w Biskupcu - Koordynator Programu.

Kluczową rolę w realizacji działań będą odgrywały jednostki organizacyjne gminy oraz lokalni partnerzy działający w sferze, oświaty, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego. Monitorowanie programu odbywać się będzie na podstawie zebranych danych od instytucji i podmiotów zaangażowanych w realizację programu. Dane posłużą do określenia poziomu realizacji poszczególnych działań.

Ocena realizacji programu będzie odbywać się w okresach rocznych i przedkładana Radzie Miejskiej wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.